

1
R. P. FRANCISCI

HÖBLING è Societ. Jesu

INTRODUCTIO

in

Sanctæ Sedis Romanæ

Æternam Memoriam

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO

CLEMENTI XI.

humillimè porrectam

in

NUMIS MEMORIALIBUS

OMNIUM ROMANORUM

PONTIFICUM,

curâ, ac impensis

PRÆNOBILIS DOMINI

CASPARI THEOPHILI

LAUFFER,

Eminentissimi Electoris Moguntini ac Epi-
scopi Bambergensis Consiliarii,

ut &

Circuli Franconici Generalis Mone-
tæ Inspectoris,

IN ECTYPIS

ex Auro, Argento, Cupro & Stanno

ERUDITO ORBI

Propositorum.

EMINENTISSIMI
CARDINALIS ALBANI

de hoc
Numorum memorialium opere
ad

Caspar. Theophil. Lauffer.
EPISTOLA.

Perillustris Domine.

Accepi literas tuas humanitatis plenas, simulque munus splendidum, atque gratissimum Pontificiorum Numismatum, quibus etiam accedere voluisti Meum, abs re quidem operis hujus, sed è re tamen tuæ erga me benevolæ voluntatis. Pro his ego omnibus, & ad præsens maximas ago gratias, & in posterum tempus grato semper animo tibi satagam respondere. Voluptatem profecto illam, quam ante annum ceperam, cum Norimbergæ transiens, eorundem Numismatum seriem à te inchoatam vidissem, summopere cumula vit, series eadem elegantissime perfecta, numerisque omnibus absoluta, dignam-

que illam duxi , quam oculis subjicerem
SS^{mi} - Dⁿⁱ. qui non artem modo tuam in
opere isto, sed, & consilium lauda-uit, ut-
pote haud mediocriter profuturum Genti
Vestrae, ad cujus solidam Vtilitatem primò,
ac praesertim intenta est sanctitatis suae
cogitatio, & cura. In hoc enim egregio la-
bore tuo discere Vestrates facillime, ac
praemanibus veluti habere poterunt illam,
in qua tantum est momenti, summorum
Pontificum non interruptam successionem.
Praeclari igitur operis hujus tutelam quan-
tum mihi fas erit suscipere, ejusdemque
vulgationi mea opera suffragari, quoad
potero, non omittam. Interim vero in re-
liquis omnibus, quae ad tua commoda per-
tinere cogno-vero, propensissime studii gra-
tisque animi mei argumenta tibi deesse non
patiar; Cui denique prospera omnia à Deo
optimo Maximo auguror & exopto.

D. Tuæ

Romæ 21. Nov. 1713.

Ad officia paratus
A. Card. Albanus

INTRODUCTIO

IN

SANCTÆ SEDIS ROMANÆ

ÆTERNAM MEMORIAM

QUÆ

IN NUMIS MEMORIALIBUS

à DIVO PETRO

usque ad CLEMENTEM XI. Sc-
dentium CCXLVII. Pontificum
exhibita.

Onatus ille apprime industrius
præclara cujuslibet seculi Gesta,
ac Facinora, editorum numi-
smatum beneficio transmittendi
ad posteros, non adeò cum col-
labente veteri Romano, ac Græ-
co Imperio, sub quibus latè, juxta ac latè efflo-
ruit, in desuetudinem venerat; ut non & nostris
postrennis temporibus Gentes aliquæ, haud
vulgari scientiarum actæ siti, eum in lucem
protrahere, ac quasi è sepulchro oblivionis re-
fossam

A

fossam

possum vitæ postliminio reddere quàm strenuissimè collaborent. Regnantem Europam consule. Assertæ veritatis testes, imò & vades dabit Bataviam, ac Angliam, Galliam ac Hispaniam, & cum eruditissimâ Italiâ nostram Coronarum æquè, ac novarum inventionū feracem Germaniam, quæ Numis suis Triumphalibus ad diversorum notabiliorum eventuum servandam memoriam procusis, Orbis oculos, ac animos attraxère. A longâ jam annorum serie vix recensioe dignum quid vastissimis illis in Regnis, Provinciis, ac Rebus publicis, aut pace aut bello, terrâ marive gestum est; cui singulari de industriâ non correspondisset illico scitè & venustè elaboratum Numisma aliquod; ne acta illa æternitati consecranda cum labente tempore simul è memoria dilabantur posterorum. Nostrâ certè ætate bene ordinatæ rariorum quorundam eventuum series, & coronatorum capiteum Genealogiæ (quæ etiam sæpè exactis pridem temporibus suam debebant originem) in meros consimiles Numos affabrè digestæ, Historicorum librorum vices obibant adeò feliciter, ut animo Gentium evolvendis Annalibus intento doctam suam abundè expleverint curiositatem.

Tam celebre, ac proficuum hoc inventum apud diversos litterarum amatores, sacra æquè, ac profanâ dignitate conspicuos, ingens excivit desiderium, ut per septendecim jam Secula

cula sibi in Regimine succedentes Romani Pontifices per Numos Memoriales distributi, ac Inscriptione Laconicâ, gestorum ab iis indice, ceu compendiosâ Sedis Romanæ Historiâ exornati, fideli scalpri æri incidantur. Tam justum multorum votum, ac Virorum etiam Principum beneplacitum ut primû innotuit Rei Monetariæ per Circulum Franconicum Inspectori Generali Domino Casparo Theophilo Lauffer; secum hic reputans, quòd aliunde jam in possessionem missus curiosissimarum quarûque Formarum Numariarum, quæ à Neomagensi Pace per triginta & ampliùs annos, ad referendas memorabiliore Europæ actiones, quàm artificiosissimè exsculptæ sunt; animum adjecit & huic apprimè quidem laborioso, caro, ac innumeris propè difficultatibus obnoxio operi, decrevitque exactum prorsus syllabum omnium Romanorum Pontificum à Divo Petro usque ad hodiedum sedentem *Clementem XI.* porrectum in Numis ex auro, argento, cupro, aut stanno Anglico, ità erudito Orbi proponere; ut ex una parte, minimè levibus impensis, curâ, ac industriâ, tum ab ipsa Urbe Româ, tum securis quibusdam locis aliis procuratæ ducentorum quadraginta septem Christi Vicariorum germanæ Effigies, à præstantissimis per omnem Germaniam Artificibus ad vivum elaboratæ incurrerent in oculos: ex altera verò Numi parte succincta Inscriptio aliqua brevem synopsis vi-

et à quolibet Pontifice actæ, locum Nativitatis, Familiam, Parentes, Officia prius gesta, annum, quo ad Pontificatum evehctus, mensem etiam, & diem, quô eo juxta, ac vitâ defunctus, maximè præcipua utroque in Regimine molimina, merita, constitutiones, virtutes, ædificia, ac notabilia quædam exhiberet.

Ad exactam recensitorum capitum, ac qualitatum necessariarum collectionem nec labori pareitum, nec impensis est; eoque omni collimatum industriâ, ut libri cum primis optimorum quorumque Historicorum, qui de Romanis Pontificibus unquam scripserunt, ad manus forent. Fueruntque ab assumpto ad opus hoc conficiendum Amico plus quàm sexaginta Authores variis è Bibliothecis, ac doctis Literatorum feriniis collecti, qui lucubrationes suas partim de omnibus Divi Petri Successoribus, partim de Pontifice uno & altero in particulari, erudito prælo subdidere: partim verò in Historiis suis universalibus, aliisque doctis monumentis accuratiorem quorundam mentionem inseruerunt, suasque bene perpensas, nulli tamen unquam præjudicio futuras, doctas cogitationes æternum victuris chartis concediderunt. Authores certè hi (quorum exactus hic adjungi potuisset syllabus, nisi desiderata in Introductione hac brevitatis interdixisset) non obiter tantum pervoluti sunt, sed attento in primis lecti, ac relecti oculo, discordantes singulorum
opinio.

opinionēs examinatæ, controversæ quæstiones
 sibi invicem oppositæ, & quasi ad bilancem ex-
 pensæ, observata præcipuè alterutri sententiæ
 conciliata à Summæ Sedis approbatione Au-
 thoritas, & ubi hæc neutri adhuc accesserat;
 non tantum major, sed sanior alterutri faven-
 tium pars ducta in considerationem: actumq;
 profectò hoc eò majori contentione est, quò sub
 ipsum planè conatus hujus initium animadver-
 sum clariùs est, etiam apud optimos quòsque
 Catholicos, probatosque Historicos non levem
 sæpiùs repertam discrepantiam tum in descri-
 benda sibi invicem succedentium Pontificum
 serie, tum etiam in Nominibus, & assignando
 numero eorum. Illud in comperto est omni-
 bus, quod Romanos Pontifices aliqui paucio-
 res, alii plures numerent: quidam non nisi du-
 centos quadraginta quinque recensent, alii cum
 Baronio ducentos quadraginta septem compu-
 tant: imò nec desunt, qui ducem Onuphrium
 Panvinium secuti ducentos quinquaginta &
 unum in Petri Cathedram reponant. Nec mi-
 nor inter eos controversia circa singulorum
 Nomina, dum unum eundemque Pontificem,
 quem isti *Donum* appellant; illi nominant
Domnionem: dùmque aliqui successorem *Jo-*
annis VIII. Constantinum fuisse contendunt,
 alii illi substituunt *Martinum*. Multis certè
 Magni *Sylvestri* Antecessor audit *Miltiades*; ubi
 plures tamen eum *Melchjadem* compellatum.

affirmant. In ipsà certè Personarum distinctione, & servato succedendi ordine perimmanè disconveniunt. Aliqui ex *Cleto*, & *Anacleto* unam eandemque personam efficiunt; quos tamen diversos fuisse Pontifices evincunt alii. Quidam *Clementem* anteponunt *Lino*, licèt communis propè omnium consensus eundem tam post *Linum*, quàm post *Cletum* sedisse asseveret. Amica hæc Authorum inter jurgia controversiarum omnium facilè Princeps in eo versatur, quòd in tam diversas abeant sententias circa adiiciendum numerum huic, vel illi Nomini, quo Pontifices plures jam fuerant insigniti. Eundem certè Universalis Ecclesiæ Pastorem, quem Nominis hujus undecimum scribunt aliqui, isti duodecimum nominant, alii decimum tertium, imò & decimum quartum nominari debere contendunt. Uno *Joannis* in nomine, quod reliquorum omnium creberrimè in Petri cathedra enituit, exemplum se se offert luculentum.

Tot hinc exorta à vero aberrandi pericula, ut à præsentì opere suo removeat plenius de hoc adhuc in tempore commonefacta laudatissima præmemorati Domini Caspari Theophili Lauffer industria, ac conatus prorsus eximius erudito Orbi omnibus numeris absolutum opus in Memorialibus his Numis suis exhibendi; nihil antiquius duxit, quàm de amico aliquo, eoque studii Historici Zeloze sibi etiam peregre prospici-

prospicere , ac post jam incisos formis complures Sanctos , ac proprio sanguine purpuratos , at nondum ad dubios numeros , & Nomina pertingentes primorum seculorum Pontifices , in Amici hujus maturam disquisitionem , curam , ac industriam reponere reassumendum in primis studium conficiendi exactioris alicujus Catalogi Pontificiæ Successionis , dein & laborem examinandi singulorum Nomina , ac Numeros , corrigendi deficientes à veri normam typos , singulisque in lucem adhuc mittendis formis de nova providendi inscriptione . Liberalissimè certè sumptus , eosque minimè exiles obtulit prænominatus Dominus Inspector rei Monetariæ , etiam ad erroris alicujus nudam suspicionem tam ex sculpendis , quàm sculptis jam Formis aliquot penitus abolendam , ne jota aut apicem erroneum aliquem , etsi unius fortè incisoris incuriâ , subingressum hoc præclaro adeò in molimine sustenturus .

Hoc rerum in statu adscitum operis hujus executorem prima omnium detinebat cura , ut adminiculo supra memoratorum Librorum ex diversis Bibliothecis perquam liberaliter commodatorum (ubi specialiter dilaudandum venit promptum libris suis succurrendi studium Reverendissimi , ac Perillustis D. Bernardini Gentilotti ab Engelsprunn , Canonici Tridentini , ac Decani Lincensis) in originem , ac causam principem inquirat solertiùs , à qua tot di-

versæ circa Nomina, Numeros, ac Successionem
sententiæ primitus promanârunt. Post bene
perpensa occurrentium causarum complurium
momenta detectum facili negotio est, fontem
mali hujus literarii à malo fluxisse physico, ab
aliquot nempe in Sedem Romanam violentè
intrusis, ac ab Ecclesia nunquam acceptatis An-
tipapis, quos Authores aliqui in Catalogum
Romanorum Pontificum inseruère licentiùs,
alii cautiùs omisère. Et aliqui quidem ex istis
Pseudo-Vicariis selegerunt pauculos, alii indis-
criminatim posuère omnes: alii rursus, atque
hi omnium optimè manifestos æquè Pseudo-
Pontifices, ac quibusdam dubios excluderunt,
serièmq; Successionis, Numerorum, ac Nomi-
num per solos legitimos Petri Successores dedu-
xerunt; non sine magno à prioribus discrimi-
ne; sed simul non sine gravi hinc exortâ con-
fusione apud lectorem veritatis studiosum, qui
singulis Pontificibus adscriptum Sedis æquè, ac
gesti Nominis numerum, virtutes ac præclara
gesta non poterat sufficienter distinguere, dum
de unâ, eâdemque sæpè personâ tam contrariæ
ex libris eliciebantur relationes, ut, ubi apud
eos, qui veros Pontifices commiscebant falsis,
sub certi Nominis numero minùs laudabilem
illius Pontificis invenit memoriam; sub eodem
& Numero, & Nomine apud eos Scriptores,
qui solos indubitatos suo inseruère catalogo, ac
eorum in recensione longè diversam tenuère Se-
riem,

riem, tam præclara, insignia, ac ipsa æternitate digna opera, & virtutum concatenatarum syllabum invenerit. Unó, eodémque in Pontifice legitimi æque, ac intrusi occurrebat compellatio: dúmque de illo afferebantur dotes tabulis etiam gemmeis consignandæ; de isto, eodem prorsus sub numero, non nisi indecora quælibet, ac æterno silentio obliteranda invitis prope oculis legebantur. Exemplo deserviat Nomen *Benedicti X.* Istud in catalogo primorum illorum veros à falsis non satis feliciter discriminantium appropriatur violentè intruso alicui, ab Ecclesiâ repudiato, ambitioso, ac indocto homini; dum tamen in posteriorum, eorúmque accuratiorum Authorum ordine, ejusdem *Benedicti X.* nomine insignitur ille, ab omnibus ingenti cum jubilo exceptus eximius Pontifex, & Pastor apprimè Bonus, ex Religione S. Dominici quàm auspicatissimè assumptus. Hoc uno certè ex capite, complures Historiarum amatores tam lubricâ Numeri, & Nominis identitate seducti, post exactos etiam in Historico studio annos, in deviis meris, & perpetuâ caligine se se ambulasse recognoscunt.

Huic tam certo aberrandi periculo ut quidam se subducerent certius; mediam viam aliquam, eamque suâ quidem opinione Regiam elegerunt. Isti laborem suum ibi incipientes, ubi primitus Nomen occurrit cujusdam dubii, aut certè ab omnibus rejecti Antipapæ, quod

tamen etiam postea aliquis ex legitimis Pontificibus sibi elegit, hujus posterioris Nomen duplici addito numero efferebant: ita quidem; ut horum prior edoceret nos, quotus hujus nominis Pontifex sit vocandus aliquis respiciendo solos Pontifices legitimos, qui hoc Nomen gesserunt: alter verò numerus indicabat, quotus dicendus foret, si computus ineatur Pontificum æquè agnitorum ab Ecclesia, ac ab eà rejectorum, qui Nomen hoc seu in baptismo, seu impositione propriâ retulerunt. Horum in sententiâ dum Numo *Bonifacii VIII.* addita hæc subscriptio: *Bonifacius VII.* aliàs *Bonifacius VIII.* Sic legendum, & intelligendum Historico. *Bonifacius*, qui quidem tantum septimus est ex Pontificibus legitimis, qui *Bonifacii* fuerunt compellati; quia tamen post *Benedictum VI.* intrusus aliquis, ac verè detestabilis Antipapa se jam antehac *Bonifacium VII.* scribi, ac nominari voluit; ad evitandam futuram ex septimo hoc numero confusionem, iste verus Papa in suis subscriptionibus *Bonifacii VIII.* nomen sibi adjecit.

Talem duplicatum numerum apud Nomina variorum Pontificum, *Benedicti*, *Stephani*, *Martini*, *Felicis*, *Bonifacii*, *Joannis*, & aliorum aliquot ipse adeò Eminentissimus Baronius, Ciaconius, Cherubinus, Ott, & postremis his temporibus Balthasar Francolinus cum pluribus aliis adhibuerunt. Quia tamen com-

pertum

pertum, quod etiam hac scribendi methodo
 non quilibet Lector extra omne dubitandi, aut
 aberrandi periculum ponatur; nec etiam adsci-
 titia hæc Numeri conduplicatio fili Ariadnæ
 vices subibat, quod ex Labyrintho hoc expedi-
 ret quemlibet; insuper & animadversum, quod
 his non obstantibus apud eruditiores nova rur-
 sus exorta controversia, ac uni eidemque Pon-
 tifici non jam duplex sui Nominis Numerus
 adjectus sit; sed eum & triplicare necessum
 fuerit; ut patet in Joanne hujus Nominis pe-
 nultimo, cui aliqui, iique notæ non ultimæ
 Historici apposuerunt sequentia: *Joannes XIX.*
aliàs XX. dictus XXII. Eundem triplicis nu-
 meri tenorem, etiam apud *Joannem* hujus No-
 minis ultimum observârunt. Sed cum & hoc
 etiam ad declinandam omnimodam incertitu-
 dinem, & confusionem aut parum, aut nihil
 conducere videbatur, accessissetque simul & il-
 lud, quod hi duplices, ac sæpe triplices numeri
 in præsentibus Numis Pontificiis adhiberi non
 potuissent sine gravi characterum aliàs hîc u-
 surpatorum inæqualitate; sui muneris esse cre-
 didit supra memoratus Numorum horum Pon-
 tificiorum, ac tam insignis operis monetarii
 Director prospicere de medio aliquo, ac metho-
 do, vi cujus omissis duplicatis istis numeris,
 juxta ac Antipapis, sincera, ac indubitata quæ-
 dam legitimorum Romanorum Pontificum
 enumeratio juxta receptum probatissimorum

Au-

Authorum ordinem , ac calculum posset exhiberi, & simul annotari in hoc sine ullo incurrendi erroris metu , quotus quisque hujus vel illius Nominis Pontifex uno duntaxat certo sub numero veniat compellendus. Et hæc quidem ex ratione, non sine labore, ac disquisitione accuratiori multiplici ab eo confecta est, in apressa sub finem tabellâ reperibilis 247. Pontificum Romanorum series , quæ cum editis totidem Numis Pontificiis quàm accuratissimè concordat.

Ad meliorem autem successionis hujus Pontificiæ, & inscriptionum ex alterâ Numi parte appositarum captum, ac perfectionem, placuit in præsentī Introductione aliquas necessarias propè animadversiones attexere, & eo quidem duntaxat ordine, quo ex calamo profluxère.

Inter Nomina Pontificum tam variè ab Historicis citari solita non postremum certè Nomen *Benedicti* est. Circa hoc præsentī in opere observandum venit, quod post novem jam æri incisos hujus Nominis Pontifices, nos neutiquam post *Stephanum X.* cum quibusdam aliis posuerimus *Benedictum X.* qui duntaxat Antipapa fuit : hoc tamen non obstante Pontificem centesimum nonagesimum sextum nominavimus *Benedictum XI.* & non decimum, ut quidam alii : cùm pius hic Pontifex optimè gnarus, quod ille post *Stephanum X.* violentè intru-

intrusus *Benedictus* se decimum hujus Nominis Pontificem jactaverit; ad præcavendam hinc facile enascituram confusionem in editis à se Bullis, ac Instrumentis publicis se *Benedictum XI.* compellârit.

Idem prorsus contigit apud eos Pontifices, quibus Nomen *Bonifacii* inditum. Omis-
sus ideò Pontificiis his in Numis *Bonifacius VII.* quia hoc monstrum hominis contra jus fasque omne Petri Cathedram impiè quidem involavit, nunquam tamen ab Ecclesià Romanus Pontifex agnitus, aut acceptatus fuit. Cum tamen sub ejus Tyrannide potius, quàm Regimine decreta aliquot, etsi invalida, & jure abolita emanârunt in publicum, in quibus ille se *Bonifacium VII.* nominaverat: memor hujus Pontifex centesimus nonagesimus quintus ex Illustrissimâ Caëtanorum prosapiâ oriundus, postquam sub initium Regiminis *Bonifacii* Nomen assumpsit, licèt juxta seriem legitimorum Pontificum hujus Nominis septimus tantùm dici debuisset; unius declinandæ confusionis causâ, quæ ob commune sibi cum supranominato infami Pseudo-Pontifice, aliàs Franconedictò, & Nomen simul & Nominis numerum oriri potuisset apud posteros, *Bonifacium VIII.* se scribere maluit; sicut & uno ab inde evolutò seculo Cardinalis Petrinus Thomacellus, ubi ad Pontificatum evectus est, *Bonifacius IX.* dici voluit, & neutiquam *Bonifacius VIII.* Li-
cèt

cet neuter eorum detestando illi *Bonifacio VII.* locum in catalogo Pontificum exhibuerint, sed tam ipsum, quàm nefaria ejus acta publicè condemnârint. In Numis his itaque nullus *Benedictus X.* nullus *Bonifacius VII.* Benevoli Eectoris oculos incurret, & tamen hoc non impediante, post *Benedictum IX.* statim *Benedictus XI.* post *Bonifacium VI.* immediatè *Bonifacius VIII.* sine ullâ etiam additâ numeri duplicatione reperietur.

Plurimum difficultatis, incertitudinis, ac perturbarionis propè innumeræ attulit Nomen *Foannes*, quod unum ex omnibus hætenus Pontificibus plurimis fuit commune; dum æquè res ab eo gestæ, ac ipsa series, numeri, & effigies apud potissimos Historiæ Pontificiæ scriptores diversum adeò tenuère ordinem, ut nihil propè communius, quàm ut inter *Foannes* hos unus alterius loco veniat tam in partem vituperii, quàm etiam laudis. Aliqui certè tantum viginti & unum *Foannem* enumerant, dum tamen alii viginti duos, alii rursus viginti tres adferunt; nec etiam desunt Historici, qui viginti quatuor hujus Nominis Pontifices existisse asserant; dum apud hoc præcipuè Nomen, tam error, & negligentia aliqua Authorum, gesta ac nomina à se invicem non benè discriminantium, quàm audaciora, ac pœnæ jure obnoxia figmenta aliqua, & clariùs juxtà ac veriùs loquendo de colore, fundamento suo

suo deſtituta, & apud ipſos etiam aliàs minùs æquè Romanæ Sedi addiſtos Hiſtoricos pridem jam de falſitate conviſta putida mendacia aliquot ſe ſe licentiùs immiſcuère.

Verùm, ut poſtremorum horum, qui omiſſo etiam aliquo legitimo hujus Nominis Pontifice computum ſuum ad vigefimumquartum numerum extenderunt incautiùs, nulla habenda ratio, utpote qui eidem omnino plauſtro ligna curva, & recta indiscriminatim impoſuère, id eſt Legitimos Chriſti Vicarios commiſcuère illegitimis: illi autem, qui in ſuà aliàs ſatis accuratà ſerie *Foannem* tantùm unum ſupra viginti ſediſſe aſſerunt, non leviusculè aberrant in hoc, quòd poſt *Benedictum VII.* cujus Regimen incidit in annum Chriſti 975. tantùm duos *Foannes* ſibi invicem ſucceſſiſſe referant, decimum quartum videlicet & decimum quintum; cui immediatè ſubjunxerunt *Gregorium V.* Germanum, eùmque natum Ducem Saxonix: cùm tamen, ut clarè videre licet apud Ciaconium, & quosdam alios, adhuc ante iſtum *Gregorium* tertius aliquis *Foannes* immediatè duobus prioribus ſibi agnominibus ſuccedens, videlicet *Foannes XVI.* fuiſſet collocandus. Hic porrò error inde promanàſſe creditur, quòd Authores illi annos Regiminis *Foannis XV.* & hujus poſterioris *Foannis XVI.* propter prioris brevem valde Pontificatum diſtinguere ignorarint, & ita duos ejusdem Nominis Pontifices

ia

in unum conflarent. Ob hanc incuriam necessitate adducti sunt, ut *Foannis XVI.* nomen primò in Pontificem centesimum quadagesimum quintum rejecerint, dum tamen iste, cognomento Siccus dictus, in omni veritate *Foannes XVII.* fuisset compellendus.

Scopum omnium optimè attigère illi, qui etiam adjecto hoc, ab aliis malè prætermisso *Foanne XVI.* tantum viginti duos hujus Nominis legitimos extitisse Pontifices pluribus argumentis manifestè evincunt. Et istos nos quoque in præsentibus Numis memorialibus sequi decrevimus. Quocirca, etsi post novendecim jam à nobis adductos *Foannes*, sub initium Pontificatûs sui idem nomen assumens *Petrus Hispanus*, vitandæ confusionis causâ, nullatenus *Foannes XX.* sed *XXI.* dici sustinuerit, non alio inductus motivo, quàm quod Pseudo-Pontifex ille, *Foannes Archidiaconus* in quibusdam invalidis, & pridem repudiatis Bullis, ac Rescriptis se *Foannem XX.* nominare attentârit. Ritè itaque in opere hoc numario prædictus *Petrus Hispanus*, qui fuit successor *Hadriani V.* compellatur *Foannes XXI.* ille verò, qui post *Clementem V.* sedit, *Foannes XXII.* & postremus tandem hujus Nominis, qui prius *Balthasarem Cosam* se scribebat, à nobis *Foannes XXIII.* nominatur. Omnes tamen *Foannes* hi propter justissimam omissionem Antipapæ illius *Foannis XX.* in præsentì opere tantum viginti

viginti duos Numos hoc nomine insignitos
conficere videbis.

Avocant hîc & *Leones* calamum. Mo-
nendus & circa hos benignus lector est, quod
magnorum virorum quorundam in Historico
studio apprimè eruditorum insistendo vestigiis,
datâ operâ in his Numis omissus sit *Leo VIII.*
qui ad placitum Imperatoris Ottonis ab adhæ-
rentibus ei Cardinalibus, deponendi Pontificis
à se prius adorati incapacibus, contra *Joannem*
XII. & Successorem ejus *Benedictum V.* per vio-
lentiam intrusus est, & indubitatus Antipapa
per omnes annos Regiminis horum duorum le-
gitimorum Pontificum permansit. Non qui-
dem hîc silentio prætere cupimus, quod unus
& alter alias non contemnendus Historicus
hunc *Leonem VIII.* non obstante ejus in
schismate hoc exitiabili retento Pseudo-Pontifi-
catu injustam seriem Romanorum Pontificum
reponere non dubitârit : idque eo sensisse vide-
tur ex capite, quod post defunctum Hamburgi
in Germaniâ *Benedictum V.* per menses aliquot
hic *Leo VIII.* tanquam legitimus Pontifex in
Petri cathedrâ consedissee feratur.

Quia tamen hoc ipsum plurimi infician-
tur, & prænominatus *Leo* non tantum viven-
tibus illis ab Ecclesia acceptatis Pontificibus ab-
solutè nullus, sed etiam posteriore è vivis sub-
lato, non nisi valdè dubius Pastor extitisse con-
vincitur ; minimè consultum fore duximus.

B

cum

eum cæteris à nobis allatis vel propter ipsam legitimam electionem, vel saltem Ecclesiæ acceptionem indubitatis Petri Successoribus improvidè inferere; sed potius visum est eum alto silentio præterire. Non tamen obstitit hoc, quin post septem jam adductos hujus Nominis legitimos Pontifices, justo catalogo Sedis Romanæ insertus Sanctus ille Alsatix Comes *Bruno de Dachspurg*, cum in D. Petri cathedram omnium cum plaulu subvectus *Leonis* nomen sibi adscivisset, ex omnimodâ paritate adductarum rationum, nullatenus *Leo VIII.* sed *Leo IX.* voluerit compelli.

Non absimili controversiæ locus inventus in Nomine *Stephani*; in quo antiqui juxta ac recentiores Historiographi minimè inter se conveniunt. Aliqui novem hujus Nominis Pontifices, alii decem extitisse contendunt. Nec eruditæ disceprationi huic occasionem præbuit Antipapa aliquis, sed legitimè electus, ac à tota Ecclesia acceptatus, isque in serie Pontificum nonagesimus quartus Christi Vicarius *Stephanus II.* quem aliqui cum immediato suo, atque ejusdem etiam Nominis successore *Stephano III.* confundere solent, sicque ex duobus unum facere: alii verò apprimè gnari, quòd posterior iste *Stephanus III.* totis quinque annis Ecclesiam rexit, atque adeò à priori illo *Stephano*, qui unicum tantùm triduum ab electione vixit, omnino distinguendus veniat; adhuc tamen
tridua-

triduanum hunc à reliquorum Romanorum Antistitum serie excludendum judicant, quia ante constitutum Coronationis diem vivere desiit; atque ideo primò successorem ejus, *Stephanum II.* nominant, & non *III.* prout alii consueverunt. Atque hunc semel à se determinatum, in re quidem verè erroneum numerum etiam in aliis *Stephanis* sibi duxère observandum; etsi non desint, qui beneficio adducti duplicati numeri, vel additione consueti sibi termini, *dictus*, aut, *alias*, emendare conentur. Nos hîc potiolem partem sequimur, ac utrumque *Stephanum* suo quemlibet Numo expressum, in debitâ Nominis, & successionis serie collocamus. Neque enim ille, Triduanus etsi Pontifex, ac ante Coronationem defunctus, excludendus videtur è catalogo Pontificio; cùm quilibet eum præcedentium ac subsequenrium Summorum Romæ Antistitum illicò à validâ declaratâ, & acceptatâ sui electione, Dignitatem æquè ac Nomen Pontificis, etiam ante coronationis solemniam sibi adjecerit.

Quod Nomen *Martini* concernit pluribus Christi Vicariis commune: dignum animadversione est, quòd inter puncta Historicis etiamnum hodie controversa istud recenseatur. Multi enim in eo desudant impigrè, ut quâ ratione, quâ autoritatibus persuadeant, quòd centesimus undecimus Pontifex *Constantinus Marinus I.* & centesimus trigessimus secundus

Marinus II. sit nominatus: dum econtra evincere conantur alii, quòd hìc duntaxat aliquis casu irrepens error typi, intervenerit, quem in antiquis manuscriptis aliquot, fortuito omìssa littera T. causavisse videtur. Firmi enim persistunt illi hac in sententia, quòd prior ille nullatenus *Marinus I.* sed *Martinus II.* posterior verò non *Marinus II.* sed *Martinus III.* scribi debuisset. Quod ipsum multis tantò credibilius videtur, quòd clariùs est, quòd sine ullo apud ipsos etiam adversarios adducto *Martino II. & III.* uno tantùm præcedente *Martino I.* nihilominus dein centesimus nonagesimus primus Pontifex, illicò *Martinus IV.* & non *II.* postremus verò, isque ducentesimus decimus in omnibus suis Decretis Bullis, ac Brevibus se *Martinum V.* & non *III.* subscripserit. Quia tamen ante plenè perfectas animadversiones has, & accurata singulorum Nominum, ac Numerorum in his Numis occurrentium examina in aliquibus exemplaribus Nomen *Marini*, jam utriusque Pontificis propriæ formæ casu incisum fuit, & potior numerò, etsi non simul & tutior pars *Marinos* illos nominat, in re tam controversâ nihil necessariò innovandum duximus, credentes sufficiens adhuc remedium futurum; si simul etiam appropriati ab aliis utriquè huic Pontifici Nominis *Martini II. & Martini III.* in præsentì inductione mentionem iniiciemus.

Non multùm à doctâ hac controversiâ
abludit

abludit & altera, quæ acies calamorum Histori-
corum collidit inter se, propter numerum eo-
rum Pontificum, quibus Nomen *Feliciois* obtige-
rat. Præscindendo etiam à postremo illo *Felice*
V. antea *Amadeo Sabauda* dicto, ut indubitato
prorsus Antipapa, aliqui tres, aliqui quatuor
eorum adducunt. Alii, qui & hîc viam me-
diam invenire satagunt; post omissionem tri-
gesimi octavi Pontificis *Feliciois II.* qui prædeces-
sor *Damasi* fuit; apud illum *Felicem*, qui post
Simplicium electus, rursus ad suam conduplica-
tionem Numericam confugiunt, tanquam ad
sacram anchoram aliquam, periclitanti veritatî
sæpius (ut illi quidem asserunt) non inutiliter
adhibitam; & sic ponunt: *Felix II. dictus III.*
id est: *Felix*, qui in re Secundus tantum hujus
Nominis Legitimus Pontifex fuit, ab aliquibus
tamen Tertius numeratur.

Causa hujus apud nonnullos controversæ
successionis ipsissimus ille supra memoratus an-
tecessor *Damasi* erat. *Felix* iste ab aliquibus
Arianis, tunc Romæ rerum potitis, adhuc vi-
vente *Liberio* contra datam fidem impiè intru-
sus, Pseudo-Papa ab orthodoxis habitus, ac ita
ab antiquis scriptoribus in tenendâ successionē
Pontificiâ communiter omissus est: dum econ-
tra alii primum illius ingressum liberè quidem
damnant, nec tantum illicitum, sed etiam inva-
lidum pronuntiant; simul tamen adjiciunt,
quod ipse *Felix* hanc præmaturam substitutio-

nem, vero Pontificē tantū in exilio constituto, non probaverit, & sponte suā se ab omni Arianorum communione plenē separaverit: deinde verò post inauditum Romæ, & passim creditum *lapsum Liberii*, ab Ecclesiā capitis sui putatitiam defectionem ingemiscēte ultroneē acceptus fuerit. Quapropter etiam Viri quique clarissimi, & accuratissimi rerum Pontificiarum Scriptores illum ceu legitimum Successorem Petri, & ob defensionem fidei Martyrii Laureolā donatum Christi Athletam propalā venerantur. Ipse certò longē eruditissimus *Cardinalis Robertus Bellarminus, Anastasius, Ado, Beda, Notkerus, Usnardus, Theodoretus, Platina, Binius, Viſtorellus, Ott*, imò & *S. Gregorius*, ac correctum Romanum Martyrologium expressē illum nominat sanctum Pontificem, ac Martyrem, qui propter strenuē defensionem unicē salvificam Catholicam fidem ab Ariano Imperatore Constantio suā ē Sede deturbatus clām in Urbe Cerā decollatus est.

Non quidem ignoratur quòd de Ecclesiasticā Historiā optimē meritus Cardinalis Cæsar Baronius aliquamdiu alienus fuerit ab opinione hāc; imò, dum propter adductas rationes, ac motiva partis contrariæ agebatur sub Gregorio XIII. de Nomine hoc delendo; Eminentissimus Baronius scriptum benē copiosum & nervosum in parato habuit, adversæ parti pro Achille deserviturum; at quoniam in ipso pervigilio huic

Sancto

Sancto Felici aliàs dicatæ Lucis Nomen Pontificis jam jam illi derogandum foret; mirabiliter adeò ordinante Divinâ Providentiâ in ipsâ Romanâ Basilicâ refoffus fuit Sarcophagus aliquis, in quo expressis verbis legebatur, quòd in eo requiescat *Corpus Felicis II. Papa & Martyris*: quo viso supra memoratus Cardinalis Baronius suâ recessit à sententiâ, & impugnatæ à se hætenus ultroneè adstipulatus est, ac postmodum in Martyrologii Notis verè Sanctum Felicem hunc legitimis Pontificibus liberè accensuit: quod & nos in Numis his egimus, & non tres, sed quatuor *Felices* absque omni duplicatione numeri spectandos exhibuimus.

Atque hoc omne id, quod tam ipsum legitimorum Pontificum computum, quam rectè ordinatam eorum successionem, nomina, & accrescentem horum numerum videtur concernere, ad declinandos errores, & præcludendam facilè suborituris dubiis viam in præsentì inductione suis fundamentalibus rationibus exactè stabilitum est, simul & motiva adjecta, cur in controversiis etiam opinionibus una alteri à nobis præposita fuerit. Ex quibus omnibus prudens Lector facilè conijciat, quòd præsens Numorum Memorialium combinatio, ac ad Historicum filum ductæ seriei accurata constructio, non simpliciter ab obviis tabellis, aut aliis libris mutuatus, & facili impendio de Typo in Typum translatus conatus, ac temporis distra-

Etio sit; sed quòd ingens labor, & post magnam, ac multiplicem tot authorum lectionem, ac relectionem, disquisitiones, speculationes, & examina multum sanè temporis, ac sudoris sibi exposcens, molimen fuerit, ut in tot tantisque controversis quæstionibus, ac oppositis Authorum in Ecclesiasticà Historià facile Principum sententiis maturum, ac impariale iudicium feratur, unumque disquiratur ab altero, quò inviolatæ veritati pro exigentiâ simul, ac viribus satisfiat.

Sed vix laboriosus adeò conatus ad finem suum deductus est, dum post confectam, ac benè examinatam seriem successionis Pontificiæ, eam respiciens computus temporis, & Ecclesiastica Chronologia novum iterum facessabat negotium, ac novis identidem curis, ac laboribus usque ad aures, ut dici amat, tenuit occupatum. Profectò penes plurimos alios etiam ipsissimi illi Authores aliqui, quorum Chronologicam partitionem à principio incepti moliminis hujus Pontificii, ceu normam quandam infallibilem tutè retineri posse aliquibus visum est, tam in tempore electionis Pontificiæ, quàm in annotatione diei, mensis, & anni, quo Pontifices singuli è vivis exempti sunt, incidere in errores quosdam palpabiles, dum è tenore ducti ab iis computi refertur sæpè tempus obitûs eum in annum, quo nondum ad Pontificiam Dignitatem evecti fuerant, & sic sæpè citius aliquis successorem

rem suum nancisci debuisset, quàm ipse alteri datus sit successor. Gallicus Scriptor Du Molinet, qui à *Martino V.* usque ad *Innocentium XI.* elegans suum opus perduxit, ac sub cujuslibet Pontificis Regimine editos Numos Memoriales sollicitè conquisivit, longè majorem diligentiam in numerandis, & accurate delineandis his Numismatibus Pontificum, quàm in computo gesti ab iis Regiminis adhibuisse notatur. Nec minùs in illo, etiam aliàs intuto, & meritò Romæ librorum prohibitorum catalogo nunc inserto Joanne Palatio, tam inæqualiter combinati dies, menses, & anni recensentur, ut graves isti & sæpiùs repetiti errores non possint profectò in meros errores Typi refundi.

Nunquam quidem eorum partes amplecti lubuit, qui chronologiam Eminentissimi Cæsaris Baronii, quibus nescio è motivis, penitus velle evertere videbantur. Quo majori tamen contentione laboratum est, ut tanti Authoris non recedatur à computo, eò sæpiùs animadversum, quòd ab Authore hoc præstantissimo, tam in Electione, quàm designando obitùs tempore, si non ipsi anni, saltem menses, & dies determinati intacti permanserint. Quare, dum ex puro hoc fonte Historico plenam horum notitiam haurire non licuit, illi non vulgari labore, & curà ex diversis aliis (quamvis nec vel sic omnes planè haberi poterant) colligendi fuerunt, & propter commune Authoribus pluribus

ribus contradicendi studium, & rarò admodum notatam convenientiam, diversa erigenda fuerunt systemata, ac computi temporum, opponendi sibi invicem Profani, & Ecclesiastici Fasti, ac Historiæ, maturo judicio id eligendum, quod è contrariis adeò opinionibus & sententiis majori fultum autoritate, ratione & congruentiâ, atque hinc omnium maximè credibile videbatur. Atque hoc quidem in puncto, nec labori, nec industriæ ulli parcitum, ut pretiosum hoc opus etiam in hac parte ad omnimodam pertingat perfectionem.

Et ut tandem aliquando digrediamur ad propositas ex altera Numismatum parte succinctas Inscriptiones; quæ in hoc tam pulchro Nummario corpore immortalis animæ vices subire videntur: optandum foret quàm maximè, ut ad bene dignoscendam Naturam, ac egregias qualitates earum, tam apud plenam Numorum horum collectionem, quàm eorum etiam singulos jugiter ante oculos habeatur brevissima illa subscriptio, quæ in primo, eoque principali Numo se se spectandam indulget. In hoc post effigiata alterâ ex parte Pontificiæ Dignitatis insignia, in Tiara triplici, & decussatim sibi impositis geminis clavibus exhibita, ex parte adversâ, quasi in scuto magnificè exornati propylæi huic pulchro, & pretioso operi destinati, proponitur compendiosa omnium spectandorum notitia, edocetûrque Lector Benevolus,
quod.

quod nihil aliud hîc inveniendum, quàm Sanctæ Sedis Romanæ Æterna Memoria: accurata videlicet Pontificum Historia, in Numis Memorialibus ex auro, argento, cupro, aut etiam Stanno Anglico facîle comparanda. *Historia* inquam, & non inane quoddam somnium, aut figmentum otiosum aliquod. Et Historia quidem accurata, quæ ex tam multis, iisque industriè examinatis relationibus conquîsita atque ad exactam germanæ veritatis normam constructa, sine additamento ullius incertitudinis animum & oculos possit recreare.

Non levis quidem erat impendii sine graviore aberrandi periculo tam intricatam ac lubricam omninò semitam audere percurrere, tot inter ambiguos fluxus pervenire velle ad veram scaturiginem, aurum à scoriâ, verum à falso discriminare. Non cuilibet Historico calamo hîc tutò fidi poterat: tum non tantùm illi, qui ab orthodoxâ Romanâ fide alieni sunt, inter suas de rebus profanis Historias inconvenientias, & falsitates aliquas de rebus attexunt Ecclesiasticis; sed ipsi etiam Catholici scriptores rem non satis examinantes in materia de Romanis Pontificibus non rarò se nimis credulos exhibuerunt, ac non leviter sunt hallucinati. Notus ille Platina, qui tamen integrum librum de Vitis Pontificum conscripserat, sæpiùs lapidem offensionis in antiquo Vaticano invenit, in quod periculosius toto capite allidebatur. Martinus Polonus, etsi membrum sancti, ac Insign
Or-

Ordinis, quandoque in scriptis suis falsum pro vero venditabat. Sigbertus Gemblacensis, & Marianus Scotus (si non, ut Magni Bellarmini fert sententia, ab infidâ manu falsificati sunt) cum Flavio Blondo, Nauclero, & quibusdam aliis, inanes captando rumusculos sæpius à vero aberraverunt. Ut alios tam recentiores, quàm antiquiores silentio præteream, ipsissimus ille Joannes Palatius, qui tamen quatuor tomos integros de Vitis Pontificum Innocentio XI. quintum verò Alexandro VIII. inscribere attentavit, & in illis, saltem juxta tenorem Dedicationis suæ, satis accuratè & fideliter egisse videri vult, pluries calamum suum amarâ bili imbuat, & tam distortas, ac non satis disquisitas res in chartam conjecit, ut inventarum in his contradictionum quemlibet veritatis amatorem justè puderet. Ex quibus omnibus abundè colligere licet, quàm cum primis arduum, ac difficile sit, tot inter sibi contrariantes opiniones, ceu devia inter & avia ad veritatis incorruptæ Viæ Regiam eluctari, aurumque hujus Divæ purissimum à scoriis tot, quibus undique obsitum, industriè expurgare. Hoc omne tamen Author hujus pretiosi, ac laboriosi operis adèò sibi cordi sumpsit, ut etiam post jam æri incisas formas aliquot, dum primis in Exemplaribus aliquid à veritate vel modicè abludens (etsi numerus sæpè, aut litera esset unica) detectum fuerat, cui tamen sine incisione novæ formæ remedium ferri non poterat; non curatis etiam sumptibus

bus minimè exiguis de novà perficienda formà
summè sollicitum se exhibuerit.

Nec istud premendum silentio : quòd
hæc sanctæ Sedis Romanæ Æterna Memoria,
& vera, ac succincta Pontificum Historia exhi-
beatur in Numis Memorialibus, ac, ut vocari
assolent, Honorariis, ex auro, argento, cupro,
aut stanno Anglico, quæ apud supra memo-
ratum Dominum Casparum Theophilum Lauf-
fer æquo pretio comparari possunt. Sed vel
ipssissima hæc Historica exhibitio in meris Nu-
mismatibus ex tam pretioso metallo tam præ-
claro huic operi justæ defensionis esse posset
contra omnes eos, qui, nescio quibus hircis
illud intuentes oculis, alicujus infelicitatis illud
temerè coarguere non verentur, quòd in Numis-
matibus Pontificiis tantùm laudes & encomia,
præclara facinora, virtutes & eventus commen-
datione dignos referat, adhærentes tamen iis
nævos consultò prætereat; quasi omnes in iis
effigiati Pontifices soles meri purissimi, nec hu-
manæ fragilitatis vicibus unquam subjecti ex-
stitissent. Ad diluendam objectionem hanc in
anteceßum serviat, quòd quilibet etiam opti-
mus Catholicus ultroneè fateatur, nequaquam
omni defectu, & culpâ caruisse vitam, & mores
aliquorum, qui in Petri Cathedram subveßti;
atque eorum maximè, qui non per liberam ele-
ctionem successerunt; sed contra jus, fasque
omne, aut dolo, aut vi detestandâ intrusi sunt;
ab Ecclesiâ tamen sæpius majoris mali vitandi
causâ

causâ, & præcipuè ad declinandum faciliè aliàs erupturum schisma tandem acceptati sunt. Si quidem nullus Catholicorum Romanam Ecclesiam Regno Cælorum attentat præponere, in quo licèt tertia pars Angelorum turpiter prævaricata sit, cælum tamen cælum permanſit, & sedes Beatorum. Etſi itaque ex propè ducentis quinquaginta Pontificibus ipſa etiam tertia pars Petri Sede indigna, à præſumptuoſo nimis calamo per ſummam impudentiam coargueretur, iſtud tamen eodem modo parùm imò planè nihil Eccleſiæ officeret, utpote quæ à capite ſuo Chriſto ipſo edoctrâ, dicta eorum, qui ſupra cathedram Moysiſ ſederunt, & non facta eſſe ſequenda. Quamvis etiam accurato planè in examine improbandorum actuum, in quos non electi ſolùm, ſed intruſi Romani Pontifices improvidè prolapſi feruntur, torus quantus numerus, ſi non illaudabilium planè, ſaltem non planè bonorum ſucceſſorum Petri, unâ, non item & alterâ vice per digitos iniri poſſit, ex quibus tamen omnibus ne vel unicus in doctrina fidei latum unguem à vero diſceſſit.

Quòd autem non ipſi etiam nævi pauculi in qualibet inſcriptione adducti ſint, non poterit jure culpari is, qui cauſam hujus rejecerit in ipſam naturam, ac proprietates Numorum horum Memorialium, in auro, argento, aliove non vulgari metallo excuſorum, cùm Numi hi ex indole ſuâ, & inſtructione inſignium Authorum, qui de illis libros edidère,

mera monumenta honoris, aut memorabilia Eucharistica, non autem indicia infamiae, aut characteres spargendae in posteros calumniae natos debeant continere. Profectò, dum in tam exiguo spatio, quod Numi hi Pontificii mole suâ planè exiles in alterâ parte exhibent, nullatenus omnia Acta laudabilia, aut functiones magis præcipuæ singulorum Pontificum pro dignitate exprimi poterant; dum etiam adhibitâ tenuissimâ, ac minutissimâ incisione, non tantùm lineæ, sed etiam ipsæ literæ numerandæ fuerant; labore propè indicibili non tantùm sensus cum sensu, sed vel unâ literâ longiora verba, cum brevioribus commutanda; ut deletò semel caractere in constitutum orbiculare spatiolum aptè, sed & legibiliter coacervari possint: dum, inquam, rebus præclaris adeò, iisque sanè plurimis adferendis obicem ponebat Numi parvitas; quilibet iudicii defæcatoris vicio vertisset, si postpositis summè memorabilibus Pontificum meritis, omissis etiam passim receptis, laudabilibus, & veris gestis, designatum eorum memoriæ spatium quibusdam eorum demeritis, aut fortè etiam commentis, ne dicam mendaciis, replevissemus.

Aurum, Argentum, & huiusmodi pretiosa metalla in Numis Memorialibus Sedes honoris, & veritatis sunt, non calumniae aut falsitatis. Accedit & illud, quòd in Numismatum horum inscriptionibus sæpius non appositum & illud fuerit, quod hæcenus quidem à plurimis

rimis creditum, sed eruditioribus his nostris seculis post sagaciorē indagatiōem, & inquisitionem accuratiorē non sufficienter probari posse est demonstratum. Nil hīc de lapsu *Marcellini*, nil de casu *Liberii*: silemus hæc, quæ aliis Magnis his Pontificibus communi propè errore appicta esse, volunt evincere: nec tamen silendo in negantium castra secedimus, minùs, exilitatis nostræ conscii, determinare præsumimus, quid in hac re sit gestum. Silemus duntaxat, quia videri potest saltem dubium. Accuratæ autem huic Historiæ Pontificiæ nihil modò inter ipsos orthodoxos controversum adeò placuit adjungere, sed illud solùm, quod intaminatæ veritati summè consentaneum ex potiorum, & digniorum Historicorum fide potest demonstrari. Ut propterea hoc pulchrum adeò monumentum Sanctæ Sedis Romanæ, tam in privatis conclavibus, quàm publicis Bibliothecis, quæ non minus Gazophylacia artium, quàm veritatis templa sunt, debito cum honore affervari queat, Famamque servaturum sit nullum laborem, aut impensas respicientis Authoris. Sed & simul prostabit in his monumentum Gloriæ erectum dulcissimæ Patriæ nostræ Inventionum feraci Germaniæ, in quâ hoc in aliis Regnis, ac Provinciis nunquam hætenus attentatum opus in verè æternam Sanctæ Sedis Romanæ memoriæ, primam lucem aspexit.

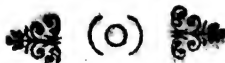

SERIES PONTIFI- CUM ROMANORUM.

1. S. Petrus.	29. S. Cajus.
2. S. Linus.	30. S. Marcellinus.
3. S. Cletus.	31. S. Marcellus I.
4. S. Clemens I.	32. S. Eusebius.
5. S. Anacletus.	33. S. Miltiades.
6. S. Evaristus.	34. S. Sylvester I.
7. S. Alexander I.	35. S. Marcus.
8. S. Sixtus I.	36. S. Julius I.
9. S. Telesphorus.	37. Liberius.
10. S. Higinus.	38. S. Felix II.
11. S. Pius I.	39. S. Damasus I.
12. S. Anicetus.	40. Syrticius.
13. S. Soter.	41. S. Anastasius.
14. S. Eleutherius.	42. S. Innocentius I.
15. S. Victor I.	43. S. Zosimus.
16. S. Zephyrinus.	44. S. Bonifacius I.
17. S. Calixtus I.	45. S. Cælestinus I.
18. S. Urbanus I.	46. S. Sixtus III.
19. S. Pontianus.	47. S. Leo I.
20. S. Anteros.	48. S. Hilarius.
21. S. Fabianus.	49. S. Simplicius.
22. S. Cornelius.	50. S. Felix III.
23. S. Lucius I.	51. S. Gelasius.
24. S. Stephanus I.	52. Anastasius II.
25. S. Sixtus II.	53. S. Symmachus.
26. S. Dionysius.	54. S. Hormisdas.
27. S. Felix I.	55. S. Joannes I.
28. S. Eutichianus.	56. S. Felix IV.

57. Bonifacius II.	88. Joannes VII.
58. Joannes II.	89. Sisinius.
59. S. Agapetus I.	90. Constantinus.
60. S. Sylverius.	91. S. Gregorius II.
61. Vigilius.	92. S. Gregorius III.
62. Pelagius I.	93. S. Zacharias.
63. Joannes III.	94. Stephanus II.
64. Benedictus I.	95. Stephanus III.
65. Pelagius II.	96. S. Paulus I.
66. S. Gregorius L. Magnus.	97. Stephanus IV.
67. Sabinianus.	98. Hadrianus I.
68. Bonifacius III.	99. S. Leo III.
69. S. Bonifacius IV.	100. Stephanus V.
70. S. Deusdedit.	101. S. Paschalis I.
71. Bonifacius V.	102. Eugenius II.
72. Honorius I.	103. Valentinus.
73. Severinus.	104. Gregorius IV.
74. Joannes IV.	105. Sergius II.
75. Theodorus I.	106. S. Leo IV.
76. S. Martinus I.	107. Benedictus III.
77. S. Eugenius I.	108. Nicolaus I.
78. S. Vitalinus.	109. Hadrianus II.
79. Adeodatus.	110. Joannes VIII.
80. Donus I.	111. Martinus I.
81. S. Agatho.	112. Hadrianus III.
82. S. Leo II.	113. Stephanus VI.
83. S. Benedictus II.	114. Formosus.
84. Joannes V.	115. Bonifacius VI.
85. Conon.	116. Stephanus VII.
86. S. Sergius I.	117. Romanus.
87. Joannes VI.	118. Theodorus II.
	119. Joannes IX.

120. Benedictus IV.	152. Clemens II.
121. Leo V.	153. Damasus II.
122. Christophorus.	154. S. Leo IX.
123. Sergius III.	155. Victor II.
124. Anastasius III.	156. Stephanus X.
125. Lando.	157. Nicolaus II.
126. Joannes X.	158. Alexander II.
127. Leo VI.	159. S. Gregorius VII.
128. Stephanus VIII.	160. Victor II.
129. Joannes XI.	161. Urbanus II.
130. Leo VII.	162. Paschalis II.
131. Stephanus IX.	163. Gelasius II.
132. Martinus II.	164. Calixtus II.
133. Agapetus II.	165. Honorius II.
134. Joannes XII.	166. Innocentius II.
135. Benedictus V.	167. Coelestinus II.
136. Joannes XIII.	168. Lucius II.
137. Donus II.	169. Eugenius III.
138. Benedictus VI.	170. Anastasius IV.
139. Benedictus VII.	171. Hadrianus IV.
140. Joannes XIV.	172. Alexander III.
141. Joannes XV.	173. Lucius III.
142. Joannes XVI.	174. Urbanus III.
143. Gregorius V.	175. Gregorius VIII.
144. Sylvester II.	176. Clemens III.
145. Joannes XVII.	177. Coelestinus III.
146. Joannes XVIII.	178. Innocentius III.
147. Sergius IV.	179. Honorius III.
148. Benedictus VIII.	180. Gregorius IX.
149. Joannes XIX.	181. Coelestinus IV.
150. Benedictus IX.	182. Innocentius IV.
151. Gregorius VI.	183. Alexander IV.

184. Urbanus IV.	216. Sixtus IV.
185. Clemens IV.	217. Innocentius VIII.
186. B. Gregorius X.	218. Alexander VI.
187. Innocentius V.	219. Pius III.
188. Hadrianus V.	220. Julius II.
189. Joannes XXI.	221. Leo X.
190. Nicolaus II.	222. Hadrianus VI.
191. Martinus IV.	223. Clemens VII.
192. Honorius IV.	224. Paulus III.
193. Nicolaus IV.	225. Julius III.
194. S. Cœlestinus V.	226. Marcellus II.
195. Bonifacius VIII.	227. Paulus IV.
196. Benedictus XI.	228. Pius IV.
197. Clemens V.	229. S. Pius V.
198. Joannes XXII.	230. Gregorius XIII.
199. Benedictus XII.	231. Sixtus V.
200. Clemens VI.	232. Urbanus VII.
201. Innocentius VI.	233. Gregorius XIV.
202. Urbanus V.	234. Innocentius IX.
203. Gregorius XI.	235. Clemens VIII.
204. Urbanus VI.	236. Leo XI.
205. Bonifacius IX.	237. Paulus V.
206. Innocentius VII.	238. Gregorius XV.
207. Gregorius XII.	239. Urbanus VIII.
208. Alexander V.	240. Innocentius X.
209. Joannes XIII.	241. Alexander VII.
210. Martinus V.	242. Clemens IX.
211. Eugenius IV.	243. Clemens X.
212. Nicolaus V.	244. Innocentius XI.
213. Calixtus III.	245. Alexander VIII.
214. Pius II.	246. Innocentius XII.
215. Paulus II.	247. Clemens XI.